

ดร.โสภณ พรโชคชัย
sapon@area.co.th

โลก
อสังหาฯ

คิดผิดแน่ๆ ปิดเหมืองทองคำพิจิตร!

ตามที่มิชานายกรัฐมนตรีสั่งปิดการทำเหมืองทองคำทั่วประเทศ ผมจึงลงทุนลงแรงของผมเองสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของทางรัฐบาลในการมีมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยร่วมมือกับคณะนักศึกษาและคณาจารย์จากวิทยาลัยชุมชนพิจิตร วิทยาเขตทับคล้อ และนักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

สำหรับเหตุผลต่อความเห็นชอบของประชาชนต่อการทำเหมืองต่อไปนี้ ส่วนมากเป็นประเด็นด้านเศรษฐกิจ และไม่เห็นว่ามลพิษจริงตามที่มีการกล่าวอ้าง โดยกลัวคนในชุมชนตกลาง จะขาดเงินสนับสนุนชุมชนและหมู่บ้าน ชุมชนต้องเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดหากเหมืองทองคำปิดทางบริษัทมีการช่วยเหลือคนในชุมชนเสมอ เหมืองไม่ได้ส่งผลอะไรมากหรือไม่มีผลกระทบ

ทั้งนี้ สอดคล้องกับความเห็นของหอการค้าจังหวัดพิจิตรและคู่ค้า อัคราที่ยื่นหนังสือถึงทางราชการ โดยระบุว่า การปิดเหมืองทองคำจะกระทบเศรษฐกิจ 4,000 ล้านบาทต่อปี "มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของทั้งจังหวัดในปี 2541 ที่ต่ำกว่า 20,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นมาเป็น 60,000 ล้านบาทในปี 2556 เฉพาะรายได้ภาคหลวงแร่ในช่วงปี 2541-2556 คิดเป็น 5-10% ของผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ทั้งหมดของจังหวัดพิจิตรและเพชรบูรณ์อีกด้วย พิจิตรมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เป็นอันดับ 4 ของภาคเหนือ และอยู่ในลำดับที่ 29 ของทั้งประเทศในปี 2556 ที่ผ่านมา"

**เหมืองทองคำส่งผลดีต่อชุมชนมากน้อยเพียงใด
ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยส่งผลดีมาก
7.9 คะแนน จาก 10 คะแนนเต็ม
โดยเฉพาะกลุ่มที่เห็นด้วยให้คะแนนถึง 9.1**

อาจกล่าวได้ว่าแม้ส่วนใหญ่เกือบ 80% ต้องการให้เหมืองเปิดดำเนินการต่อไป แต่พบว่าข้าราชการมีความต้องการเช่นนี้ในสัดส่วนที่ต่ำกว่าคือ 66% หรือราว 2 ใน 3 ขณะที่ประชาชนทั่วไป 4 ใน 5 ต้องการเหมือง กรณีเช่นนี้คงเป็นเพราะข้าราชการไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการทำเหมืองและคงวิตกไปตามการกล่าวอ้างเรื่องมลพิษ แต่หากตัดกลุ่มข้าราชการออกไปก็ยังพบว่าคนส่วนใหญ่ต้องการมีเหมืองต่อไป ในทางตรงกันข้ามกลุ่มคนที่ทำงานในเหมืองหรือเป็นบริษัทรับจ้างต่อมีสัดส่วนถึง 94% ที่ต้องการให้เหมืองดำเนินการต่อไป อย่างไรก็ตาม หากตัดกลุ่มนี้ทิ้งไป ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่ไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวกับการทำเหมืองส่วนใหญ่ถึง 75% ยังต้องการให้เหมืองดำเนินการต่อไป

ต่อความเห็นว่าการมีเหมืองทองคำส่งผลดีต่อชุมชนมากน้อยเพียงใด ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยส่งผลดี

มาก (7.9 คะแนน จาก 10 คะแนนเต็ม) โดยเฉพาะกลุ่มที่เห็นด้วยกับการมีเหมืองให้คะแนนถึง 9.1 ส่วนกลุ่มที่ต้องการให้ปิดเหมืองยังเห็นคุณประโยชน์ของการมีเหมืองพอสมควรคือประมาณ 3.8 คะแนน แสดงว่าเหมืองสร้างคุณูปการเป็นที่ประจักษ์พอสมควร

การสำรวจในแต่ละหมู่บ้านไม่มีการระบุจำนวนผู้เสียชีวิตและป่วยที่คาดว่าจะมาจากมลพิษการทำเหมืองทองคำในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาเลย ต่างจากความเชื่อของประชาชนทั่วไปในเรื่องนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์หลายรายระบุว่า หลายคนเสียชีวิตเพราะโรคร้ายที่ถูกนำมาอ้างว่าเสียชีวิตเพราะมลพิษจากเหมืองทองคำที่สำคัญประชาชนที่ทำงานกับเหมืองยังแข็งแรงดี หากเหมืองมีสารพิษจริง คนทำงานในโรงงานก็ควรจะไม่กล้าเข้าไปทำงานด้วย

ประชาชนไม่ได้เสียชีวิตเพราะเหมือง ที่ผ่านมามีผู้เสียชีวิต เช่นกรณีนายสมคิด ธรรมพเวช เสีย

ชีวิตจากสาเหตุปอดอักเสบบวม และภาวะลิ่มเลือดอุดตันในเนื้อปอด ไม่มีสาเหตุจากการทำงานในเหมืองแร่ทองคำชาติ โดยภริยานายสมคิดระบุว่า “ยังมีผู้ไม่หวังดีแอบอ้างการเสียชีวิตของสามีตนนำไปเป็นข้ออ้างในการต่อต้านเหมืองแร่ทองคำชาติอยู่อีก นอกจากนี้ยังมีการไปแอบอ้างรับบริจาคเงินด้วย โดยที่ตนและครอบครัวไม่ได้อนุญาตและไม่ได้รับเงินที่บริจาค”

อีกกรณีหนึ่งก็คือ นายเฉื่อย บุญส่ง ชาวบ้านที่อาศัยอยู่รอบเหมืองแร่ทองคำ ได้เสียชีวิตลงจากการตรวจสอบพบสารแมงกานีสสูงเกินค่ามาตรฐาน อย่างไรก็ตาม นายเฉื่อยมีโรคตับแข็งด้วย ส่วนในการพบสารเคมีนั้น จากการตรวจสอบของทางราชการกลับพบว่า ในพื้นที่รอบเหมืองมีสารเคมี (เหล็ก แมงกานีส สารหนู) เกินค่ามาตรฐานก่อนการทำเหมืองแล้ว ยิ่งกว่านั้นการที่คนไข้มีอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงนั้น โรคนี้คงไม่ได้เกิดจากการทำเหมือง เพราะแม้เป็นโรคที่เกิดขึ้นได้ยากแต่ก็เกิดขึ้นทั่วโลก จนถึงขนาดมีการรณรงค์ Ice Bucket Challenge ในช่วงที่ผ่านมา

สำหรับแนวทางการแก้ไขคือควรจัดหาที่อยู่ใหม่ให้กับประชาชนที่ไม่ต้องการให้มีเหมืองทองคำ ทั้งนี้ ไม่พึงเกรงว่าจะทำให้เป็นการทำลายรากเหง้าชุมชนซึ่งเป็นเรื่องเท็จ เพราะกรณีคนไทยจีน หรืออินเดียย้ายไปทั่วโลกวัฒนธรรมก็ตามไปด้วย ไม่ได้สูญหาย และควรดำเนินการสำรวจเป็นระยะๆ และเผยแพร่ให้ประชาชนในท้องถิ่นอื่น เช่น ในเขตกรุงเทพมหานคร นครได้ทราบ จะได้เข้าใจการมีเหมืองและไม่ต่อต้าน

In Brief : ย่อความ

ย้ำครับว่า พล.อ.ประยุทธ์คิดผิดแน่ๆ เรื่องปิดเหมืองทองคำพิจิตร เพราะผลการสำรวจพบว่าประชาชน 4 ใน 5 ต้องการให้เหมืองเปิดดำเนินการต่อไป เป็นความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ แม้แต่ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้ทำงานเกี่ยวกับเหมืองก็มีจำนวนถึง 75% ที่ต้องการให้เหมืองดำเนินการต่อไป ส่วนผู้เสียชีวิตและเจ็บป่วยเพราะมลพิษจากเหมืองทองคำในรอบ 3 ปี ไม่มีการระบุเลย

ยิ่งกว่านั้นในการทำเหมืองรัฐบาลควรกำหนดเขตให้แน่ชัดแล้วทำการเวนคืนให้เรียบร้อย จะได้ไม่มีปัญหากับประชาชนบางส่วน
นี่แหละครับ ผมจึงมั่นใจว่าท่านนายกฯคิดผิดแน่ๆ คิดใหม่เพื่อประชาชนเถอะครับท่าน

News brief:

An opinion poll found that most villagers in Phichit want gold-mining operations to continue, saying the gold mine run by Akara Resources has benefited local communities in terms of the economy and employment. Villagers see the gold mine as offering benefits scored 7.9 out of 10. This indicates that the gold mine truly benefits the locals. Also, in several cases the deaths of villagers had nothing to do with mining activities. It seems the Prime Minister made the wrong move this time and for the sake of the people, he should reconsider his decision to close the gold mine.